

економічного зростання і поліпшення ділового клімату. Галузь венчурного інвестування в Україні досі перебуває на низькому рівні розвитку через слабку екосистему стартапів, обмежений доступ до фінансування і брак підтримуючих програм (бізнес-ангели, урядові програми підтримки підприємців, освітні програми, часткова інкубація і т.д.) . В Україні потрібна багатогранна стратегія для зміцнення та розвитку підприємницької та інноваційної екосистеми, важливою частиною якої є венчурне інвестування.

Список використаних джерел:

1. Сайт Українська асоціація венчурного та приватного капіталу UVCA [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://uvca.eu/>.
2. «Back to reality. EY global venture capital trends » [Електронний ресурс] - Режим доступу: [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-ksbd-trends-02-2016/\\$FILE/ey-ksbd-trends-02-2016.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-ksbd-trends-02-2016/$FILE/ey-ksbd-trends-02-2016.pdf).
3. «Venture Pulse. Q3 2016. » [Електронний ресурс] - Режим доступу: URL : <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/xx/pdf/2016/10/venture-pulse-q3-2016-report.pdf>.

Мосійчук О.І.

Студентка 4 року навчання, НаУКМА

РЕАКЦІЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ НА СВІТОВУ КРИЗУ 2008-ГО РОКУ

З початку XXI століття найважливішою подією як в економічному, так і в соціальному житті стала глобальна фінансово-економічна криза 2008-2009 років. Оскільки українська економічна система є досить інтегрованою у світову, то вплив кризи не міг не проявитись і в Україні.

Важливо зазначити, що вона призводить до нестійкості фінансових ринків, та непередбачуваності потоків капіталів. Спостерігається загострення у відносинах боржників і кредиторів.

Можна відмітити такі негативні явища, як:

- вивезення капіталу у вигляді прибутку за межі країни базування;
- ризик обмеження суверенітету в грошово-кредитній політиці і перспектив реалізації національних економічних пріоритетів;
- поступове витіснення з окремих сегментів ринку банківських послуг банків з вітчизняним капіталом;
- ризик нарощування спекулятивної діяльності;
- засилля в топ-менеджменті банків іноземних фахівців, які мають корпоративні інтереси;
- низька адаптованість чинної законодавчої бази до міжнародних стандартів регулювання банківського капіталу. [6]
- необхідність адаптування нових технологій до української системи;
- системність у банкрутстві банків;

Економіка нашої держави перебуває в посткризовому стані, адже на думку деяких вчених криза не завершилася у 2009 році, а триває і досі.

Особливістю світової фінансової кризи є те, що в Україні вона лише прискорила появу та поглибила внутрішню кризу в країні.

Економічна залежність України від світової економіки мала кілька аспектів: достатньо стрімкий ріст економіки у 2006-2007 роках та в першій половині 2008-го був широко профінансований позиками в іноземній валюті; у той же період, прямі іноземні інвестиції в Україну значно зросли, що значно підтримало економічне зростання; український експорт покриває порівняно вузький спектр промислової продукції: основний компонент експорту - сталь.

До характерних ознак кризи 2008-2009 р в Україні належить недостатня реформованість національної економіки та неефективні та невчасні докризові дії уряду, різка, непрогнозована зміна очікувань суспільства.

Можемо виділити причини фінансової кризи в Україні: доларизація операцій, розрив між наданими кредитами та залученими депозитами, зниження довіри до банків, нестабільність на валютному ринку, значно зросли відсоткові ставки за кредитами.

Криза підтвердила той факт, що наявність банків з іноземним капіталом в Україні благотворно впливає на розвиток фінансової системи, проте, існують досить серйозні ризики, пов'язані з можливим посиленням нестабільності, несподіваними коливаннями ліквідності банків, можливим відтоком необхідних фінансових ресурсів.

Наслідком кризи, який повпливав на життя населення, стало те, що порятунок фінансових установ стало завданням держави, у зв'язку з цим відбулося значне витрачання бюджетних коштів. Негативні очікування населення призвели до втрати значних обсягів фінансових ресурсів, через різке зменшення депозитних вкладів.

Велика кількість банків стали збитковими через значний зріст операційних, адміністративних витрат, а особливо - зростали витрати на формування страхового резерву. Під час активного валютного кредитування банкам необхідно було резервувати кошти у гривні, що при девальвації валюти створювало значні збитки. Світова фінансова криза показала, що банки, які володіли якісними високодохідними активами та якісним кредитним портфелем частково змогли нівелювати негативний вплив фінансової кризи.

З метою протистояння явищам та наслідкам фінансової кризи банками проводилася активна репiталiзацiя банкiв. Статутний капiтал банкiв зрiс у 2 рази за даний перiод. Слiд зазначити, що субординований борг став ключовим iнструментом, який використовувався деякими iноземними банками для збiльшення капiталiзацiї.

Було пiдтвердженно, що прибутковiсть знижувалась у банкiв, якi надавали прiоритет спiвпрацi з фiзичними особами, якi не повертали кредити, а особливо довгостроковi, вчасно. Найбiльшими постраждалими виявилися банки 1 та 4 груп. через значний спад обсягiв депозитiв та збiльшення операцiй по кредитуванню в 1 та 4 групах банкiв, вiбувся значний розрив мiж обсягами залучених коштів та виданих. Багато банкiв другої та третьої груп це середнi банки з iноземним капiталом, залучиним ззовнi вiд материнських установ

В перiод кризи такi банки виживали також за рахунок злиттiв та поглинань. До цiєї групи також належали великi та середнi українськi приватнi банки, якi спираються на потужнi промислово-фiнансовi групи, а також малi банки з приватним українським капiталом, якi досить активно спiвпрацювали з малим та середнім національним бiзнесом, який мав змогу сплачувати за кредитами.

За період фінансової кризи у 24 банках була призначена тимчасова адміністрація. Починаючи з 2008 року і до 2014 року ринкова частка західноєвропейських банків в українському банківському секторі скоротилася в два рази. Це відбувалося або методом продажу дочірніх банків, або скороченням ринкових позицій.

Глобальна фінансова криза змусила українські банки змінювати тактики свого функціонування для мінімізації негативних наслідків. Варто зазначити, що українська банківська система була не готова до кризи, про що свідчать дії банків, здійснені на швидкоруч, що повпливало на результат.

Список використаних джерел:

1. The Economic and Financial Crisis: impacts on an emerging economy. SEI Working Paper No 115 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.sussex.ac.uk/webteam/gateway/file.php?name=sei-working-paper-no-115.pdf&site=266>
2. Гетманцев Д.О. Банківське право України / Д. Гетманцев, О. Щукіна — К.: Центр учбової літератури, 2007. — С. 19.
3. Паламарчук В.О. Банківська діяльність за умов перехідної економіки: економіко правові аспекти // В. Паламарчук, О.Бойченко. // Фінанси України. — 1998. — №3. — С. 49.
4. Небанківські фінустанови: як уряд бачить їх розвиток в 2015-2017 рр. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://finbalance.com.ua/news/Nebankivski-finustanovi-yak-uryad-bachit-kh-rozvitok>
5. Шайда О. Є. Вплив світової фінансової кризи на економіку України / О. Є. Шайда, Б. В. Вітровий // Науковий вісник НЛТУ України [Текст]. — 2011. — Вип. 21.12. — С. 276.
6. Дибя М.І. Інтернаціоналізація банківської системи України // Є.С.Осадчий, М.І.Дибя // Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право). — 2010. — № 1 (48). — С. 36.
7. Бізнес. «Kyiv Post» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.kyivpost.ua/business/news/>.

Murshudli Fahri Fuad

Doctoral student of the Chair for «Finance and Financial Institutions»,
Azerbaijan State University of Economics

DEVELOPMENT OF THE INTERNATIONAL BANKING BUSINESS IN AZERBAIJAN IN MODERN CONDITIONS: TRANSNATIONAL ASPECT

1. Introduction and background. Transformational processes occur in the national banking system in the conditions of financial globalization. National capital of Azerbaijan has an intention to be structured in the major financial and banking groups and to intensify its international activities. In this case, the problems of transnationalization of banking activities acquire a special urgency, which aims to maximize the adaptation of the Azerbaijan's banking sector to the current trends of the world economy.

2. Literature overview. In the analysis of the transnational aspects of the development of the international banking business in Azerbaijan, the author used the scientific work of foreign and domestic scholars in the field of globalization, world economy, international economic relations, international finance and banking. However, have to be mentioned that in this works are shown only general issues of globalization of banking activities. More rarely are founded the works, reflecting features the banking transnationalization in the context of modern globalization processes, and practically there is no relevant studies on Azerbaijan. Moreover, conclusions of foreign authors cannot always be considered as universal recommendations for the domestic banking system.

3. Methodology and data. The focus of study is the banking sector of Azerbaijan and